

انتقام، انتقام

یادداشتی از روزنامه همشهری

نام شیعه گره خورده به مفهومی به نام انتقام. انتقام برای کسی مطرح است، خود را متصل به گذشته میبیند. شیعه همواره خود را در اتصال نسبت به جبهه تاریخی حق میبیند. جبهه ای که درش خدا هم حاضر است، وقتی میگوید: **أَنْتُمْ الْأَعْلَوْنَ وَاللَّهِ مَعَكُمْ**. به قول علامه طباطبایی این معیت در این آیه معنایش هم جبهه‌گی است. این غیر از هو معکم اینما کنتم است که معیت نسبت به همه مخلوقات است. او در جبهه شما است و سنت او مدد به این جبهه است به گونه ای که گام به گام تاریخ که پیش میرود، انتقام از دشمن گرفته میشود. **فَأَنْتَقِمْنَا مِنَ الَّذِينَ أَجْرَمُوا ۖ وَكَانَ حَقًّا عَلَيْنَا نَصْرُ الْمُؤْمِنِينَ**

وقتی انتقام اینطور دیده شد، جرات پیدا میشود، جسارت پیدا میشود، اما به همان اندازه نیز تلاش خواهی کرد طرح ولی خدا را بفهمی تا خود را محل ظهور انتقام الهی قرار دهی. جسارت و شجاعت بدون فهم طرح تاریخی ولی خدا، تو را از مدار انتقام خارج میکند، عزت بدون حکمت بدون مصلحت، تخیل عزت است نه عزت خواهی حقیقی.

انتقام برای شیعه یک «دل خنک کردن» نیست بلکه یک فعالیت پر از عقلانیت برای نصرت است. آن را عاطفی و احساسی قلمداد نباید کرد انتقام ناظر به طرح امام و اراده و طرح دشمن است. باید بدانیم امام در هر زمان چه طرح کلانی را پیش میبرد که مدد کنی او را. و الا در مدار انتقام نخواهی بود.

انتقام برای شیعه گره خورده به داستان ظهور، او که ظهور میکند فریاد انتقام سر میدهد فریاد **يَا ثَارَاتِ الْحُسَيْنِ ع** را، او طالب بدم المقتول بکربلا است. در کافی شریف میخوانیم بعد از شهادت امام حسین ع خدا سایه قائم را در افق به ملائکه نشان داد و این یعنی چه؟ این شیعه را گره میزند به مفاهیم بسیاری که درس مهم ظهور برای او بنا است به ارمغان آورد. اولینش چیست؟ رشد مردم.

کسی که رشد مردم را ملاحظه نمیکند، فهمی از انتقام هم ندارد. باید مردم همراه باشند.

رشد مردم چگونه است؟ با قیام الله، تنها موعظه الهی که همه موعظه ها درش جمع است. قیام الله همان انقلاب است. نتیجه این رشد معرفت امام است که در روایات ما وظیفه منتظران است. این رشد منشا قدرت است که در روایات ما نبود آن یکی از فلسفه های غیبت بیان شده. همه سنت تمحیص یعنی امتحان برای رشد و خالص سازی انسانها برای کمک به چنین واقعه ای است؛ رشد که اولاً در درون جان انسان ها رخ میدهد و انسان عوض میشود، حالا چشم او گام به گام بینا و بیناتر میشود فبصرک الیوم حدید.

آری، از خاک بیرون کشیدن فلانی و فلانی در واقع از بین بردن آن هویت و اراده است در عالم. معنای لعن هم همین است؛ نابودی آن هویت. و لعن بنا است در زندگیمان جاری شود و سبک حیات ما باشد. اینگونه زندگی ما پر از تبری خواهد شد. انتقام ما را در یک حرکت و سلوک از جنس انقلاب و قیام قرار میدهد. آنکه جلوی حرکت مردم را میگیرد با دلسرد کردن مردم، در فکر انتقام نیست. او از مدار انتقام خارج است.

پس واژه انتقام برای شیعه هویت ساز است، رشد دهنده است. عقلانیت افزا است. بصیرت بخش است. اگر این را دریابیم قبول میکنیم با انقلاب ایران در «دوران انتقام» هستیم. خیلی ها متوجه نیستند که اصلا انقلاب ایران و مقاومتش و توسعه و فراگیری اش «زمانه انتقام» را ساخته است. شکست هیمنه جهانی آمریکای مستکبر یک ظهور آن، پیروزی اراده مردم با شکست پهلوی و در جنگ نظامی هشت ساله و بر تحریمهای اقتصادی بروزهای دیگرش بود، حماسه سی و سه روزه بروز دیگرش بود، تفوق یمن بر عربستان چهره دیگرش بود، نابودی داعش چهره دیگرش، جنگ تاریخ ساز غزه نیز چهره امروز آن است. انسان دیگری ظهور کرده در مستوایی برتر از حیث صبر و قدرت و حماسه. اینگونه شیطان در کنج افتاده و قدم به قدم در حال رسوا شدن است. تازه البته در طلیعه دوران انتقامیم. باش تا صبح دولتش بدمد. این انقلاب ایران است که اصلا «دوران» انتقام را ساخته، برخی چطور به خود اجازه میدهند، این حقیقت مشعشع را متهم به انفعال کنند؟

فریاد انتقام مردم و مطالبه آن در این دوران را نه با سبک توأیین پر از احساس و دور از عقلانیت و دور از طرح امام، مقایسه کنید و نه حتی با سبک مختار و زید و که و که، همه عزیزند، اما دوران فهم و اتصال به طرح امام است. ما در وضعیت ضعف نیستیم امروز. صحنه در دست ما است. کل صحنه، صحنه انتقام است. دشمن منفعل شده. برخی قصه را خیلی ساده گرفته اند، بله، انتقام بگیریم، اما اراده دشمن چیست که با انتقام خود میخواهی خرابش کنی؟ اگر هدف او وارد کردن شما در رویارویی مستقیم و فشار بیشتر به مردم است، باید به گونه ای بزنی که کمک به طرح او نکنی. صحنه مبارزه را یک خطی و ساده قلمداد نباید کرد. اگر او طرحش احساس تحقیر و ناامیدی است نیز باید به گونه ای بزنی و حتی مطالبه انتقام کنی که کمک به طرح او ندهی.

پایگاه جامع محتوایی هیأت

WWW.HEYAT.CO